

Số: 104/TANDTC-VP

V/v trả lời chất vấn

của Đại biểu Quốc hội

Hà Nội, ngày 02 tháng 4 năm 2018

HỎA TỐC
CẦU ĐẾN TRƯỚC _ GIỜ _ NGÀY _

Kính gửi: Ông Trịnh Ngọc Phương, Đại biểu Quốc hội khóa XIV
Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Tây Ninh

Tại phiên chất vấn và trả lời chất vấn tại kỳ họp thứ 4 Quốc hội khóa XIV, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao nhận được chất vấn của Đại biểu với nội dung:

“Thứ nhất, hàng năm ngày 30/9 là ngày kết thúc năm công tác của ngành tòa án, vì vậy các Tòa án đua nhau xét xử, xét xử dồn dập để có thành tích để không có án tồn. Người dân nộp đơn khởi kiện vào thời điểm này thì khó được tòa nhận, thậm chí không nhận. Theo đó, người tiến hành tố tụng, thẩm phán, hội thẩm, kiểm sát, người tham gia tố tụng kể cả luật sư cũng bị động theo. Vậy, Chánh án có giải pháp gì để khắc phục những hạn chế đã tồn tại từ lâu, có nơi, có lúc dẫn đến vi phạm tố tụng, chất lượng xét xử không tốt.

Thứ hai, dư luận vẫn băn khoăn vấn đề vẫn còn họp liên ngành giữa 3 cơ quan tiến hành tố tụng trong giải quyết vụ án hình sự. Quan điểm của Chánh án về vấn đề này như thế nào. Nếu còn thì có đảm bảo được tính khách quan, tính độc lập của tòa án trong quá trình xét xử khi đã họp liên ngành không?”.

Do thời gian có hạn nên tại phiên chất vấn nói trên, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao chưa có cơ hội để trả lời nội dung chất vấn của Đại biểu tại hội trường và nay xin được trả lời Đại biểu như sau:

1. Về nội dung thứ nhất, Tỷ lệ giải quyết, xét xử các loại vụ án là một chỉ tiêu công tác hàng năm của hệ thống Tòa án nhân dân đã được quy định từ trước đến nay. Tuy nhiên, từ năm 2017, chỉ tiêu này đã được sửa đổi, bổ sung với yêu cầu trước tiên, quan trọng là đảm bảo các vụ án phải được xem xét thụ lý, giải quyết trong thời hạn theo quy định của pháp luật.

Việc xem xét, thụ lý đơn khởi kiện của công dân là một thủ tục tiên tố tụng đã được pháp luật quy định cụ thể về thời hạn Tòa án phải xem xét, quyết định việc thụ lý vụ án, bổ sung hoặc trả lại đơn khởi kiện sau khi nhận được đơn khởi kiện của công dân. Trong hoạt động chỉ đạo, điều hành, lãnh đạo Tòa án nhân dân tối cao luôn yêu cầu các Tòa án phải tuân thủ nghiêm túc các quy định của pháp luật tố tụng trong lĩnh vực này; bất cứ thời điểm nào khi công dân có đơn khởi kiện gửi tới Tòa án thì đều phải khẩn trương xem xét việc thụ lý hay không thụ lý và hướng dẫn cho công dân. Nhìn chung, các Tòa án đều thực hiện nghiêm túc chỉ đạo của lãnh đạo Tòa án nhân dân tối cao, tuy nhiên cũng có một số ít đơn vị, do chạy theo thành tích thi đua nên đã chậm trễ trong việc xem

xét thụ lý đơn khởi kiện của đương sự vào thời điểm gần kết thúc năm công tác để nâng tỷ lệ giải quyết án trong năm như ý kiến Đại biểu đã nêu. Đây là một vấn đề mà lãnh đạo Tòa án nhân dân tối cao đã yêu cầu các Tòa án phải nghiêm túc rút kinh nghiệm và khắc phục triệt để, đồng thời cũng chỉ đạo các đơn vị chức năng cần chú ý tập trung kiểm tra để xử lý nghiêm khi tiến hành kiểm tra hoạt động nghiệp vụ của các Tòa án.

Để khắc phục tình trạng này, thời gian qua Tòa án nhân dân tối cao đang chỉ đạo đẩy mạnh thực hiện cải cách thủ tục hành chính tư pháp tại Tòa án và sẽ tập trung việc xem xét thụ lý đơn khởi kiện vào một đầu mối dưới sự chỉ đạo trực tiếp của đồng chí Chánh án. Theo đó, thành lập bộ phận hành chính tư pháp gồm những cán bộ có năng lực trình độ tốt, có tinh thần trách nhiệm trong công tác để thực hiện chức năng tiếp nhận, xử lý đơn khởi kiện các loại vụ việc dân sự, hôn nhân gia đình, kinh tế, lao động, hành chính và tiếp nhận các hồ sơ vụ án hình sự do Viện kiểm sát chuyển đến; thụ lý các loại án theo thủ tục sơ thẩm, phúc thẩm; tham mưu cho Chánh án phân công thẩm phán xét xử, giải quyết các loại vụ án; theo dõi phần mềm quản lý án; thống kê, báo cáo các loại vụ việc thụ lý và theo dõi án quá hạn và thực hiện một số công việc hành chính khác. Đồng thời, cũng đưa ra các quy định về nâng cao trách nhiệm của người đứng đầu, đặc biệt là trong tổ chức công tác xét xử.

Nghiên cứu, xây dựng từng quy trình xử lý công việc của bộ phận hành chính tư pháp, đảm bảo đơn giản hóa các bước, thủ tục để đưa hồ sơ vụ việc tới đơn vị, cá nhân có thẩm quyền giải quyết một cách nhanh chóng. Xây dựng quy trình phân công án cho các Thẩm phán đảm bảo hoàn toàn ngẫu nhiên và khách quan. Hoàn thiện phần mềm quản lý các loại vụ án và triển khai xây dựng phần mềm giám sát Thẩm phán, đảm bảo nắm bắt tiến độ giải quyết từng vụ việc cụ thể tại từng đơn vị, cũng như việc thực hiện công vụ của từng Thẩm phán.

Yêu cầu lãnh đạo các đơn vị cần tăng cường công tác kiểm tra việc thực hiện nhiệm vụ công tác của cán bộ, công chức; nắm chắc tình hình, kết quả thực hiện công tác xét xử hàng tháng để có kế hoạch, giải pháp đẩy nhanh tiến độ giải quyết, xét xử các loại vụ án; rút kinh nghiệm và xử lý nghiêm các cán bộ, Thẩm phán thiếu tinh thần trách nhiệm trong công tác dẫn đến chậm xem xét, thụ lý đơn khởi kiện của công dân hoặc để các vụ án quá thời hạn xét xử theo quy định của pháp luật.

Đồng thời để đảm bảo thuận lợi cho người dân khi có việc yêu cầu Tòa án giải quyết, Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao đã ban hành Nghị quyết hướng dẫn việc gửi và tiếp nhận đơn khởi kiện qua mạng internet. Hiện nay, Tòa án nhân dân tối cao đang tiếp tục tăng cường hạ tầng công nghệ thông tin và xây dựng các phần mềm ứng dụng để triển khai thực hiện nội dung này.

2. Về nội dung thứ hai, Thực tiễn thời gian qua vẫn có những vụ án, các cơ quan tiến hành tố tụng phải tổ chức họp liên ngành nhằm đảm bảo việc giải quyết tốt vụ án. Nội dung các cuộc họp liên ngành để thực hiện bàn giao hồ sơ vụ án, giúp mỗi cơ quan nắm chắc hơn các tình tiết của vụ án; xây dựng kế

hoạch xét xử và phối hợp trong việc tổ chức, bảo vệ phiên tòa. Các cuộc họp liên ngành không bàn về chủ trương xét xử, tội danh hay mức hình phạt đối với các bị cáo nên không ảnh hưởng tới tính độc lập của Thẩm phán. Trên cơ sở các tài liệu, chứng cứ đã được thẩm tra công khai tại phiên tòa và kết quả tranh tụng, Hội đồng xét xử độc lập trong việc đưa ra phán quyết của mình về việc giải quyết vụ án. Kinh nghiệm thực tế cho thấy, nếu làm tốt công tác phối hợp trong tổ chức phiên tòa sẽ đảm bảo an ninh, trật tự của phiên tòa; kịp thời xử lý những tình huống xảy ra, qua đó sẽ góp phần vào việc giải quyết tốt vụ án.

Chánh án Tòa án nhân dân tối cao xin chân thành cảm ơn sự quan tâm của Đại biểu đối với các hoạt động của Tòa án nhân dân; đồng thời, mong muốn tiếp tục nhận được sự quan tâm hơn nữa của Đại biểu đối với công tác của các Tòa án, qua đó sẽ giúp Tòa án nhân dân các cấp đề ra các giải pháp để nâng cao hơn nữa hiệu quả hoạt động của mình.

Nơi nhận:

- Như trên;
- ✓ - Tổng Thư ký Quốc hội;
- Vụ phục vụ hoạt động giám sát;
- Lưu: VP. *A*

CHÁNH ÁN

Nguyễn Hòa Bình